

Av. MEHMET BEDİİ KAYA

**TEKNİK VE HUKUKİ BOYUTLARIYLA
İNTERNETE ERİŞİMİN
ENGELLENMESİ**

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	v
ÖNSÖZ	vii
İÇİNDEKİLER	xi
KISALTMALAR	xvii
KAYNAKÇA	xxi
§ 1. GİRİŞ	1
§ 2. INTERNET	5
I. Gelişim süreci.....	5
II. Çalışma prensipleri	7
III. Internetin yönetimi.....	9
A. Yetkili kurumlar.....	10
1. ICANN	10
2. IANA.....	11
3. Kök sunucu operatörleri.....	11
4. Diğer kurumlar	11
B. Uluslararası yönetim sorunu.....	11

IV. Kullanım alanları	15
V. Yeni nesil İnternet: Web 2.0.....	18
§ 3. ERİŞİM ENGELLEME YÖNTEMLERİ.....	21
I. Engellemenin kapsamına göre	22
A. İSS temelli engelleme	22
B. İnternet omurgası temelli engelleme	23
II. Engelleme sürecine göre	23
A. Doğrudan engelleme	23
B. Uyar-kaldır yöntemiyle engelleme	24
III. Engelleme süresine göre.....	24
A. Geçici engelleme	24
B. Kalıcı engelleme.....	25
IV. Engelleme sistemine göre	26
A. Otomatik engelleme	26
B. Bireysel engelleme	27
V. Kullanılan tekniğe göre.....	27
A. IP engellemesi	28
B. DNS engellemesi.....	29
C. URL engellemesi	31
D. Proxy engellemesi.....	32
E. İçerik engellemesi.....	32
F. DDOS atakları.....	34
G. Alan adı terkin yöntemi	35
H. Fiziksel sunucu müdahalesi	36
I. Ağ hataları	36
J. Sosyal teknikler.....	36
§ 4. ENGELLEME AŞMA YÖNTEMLERİ.....	41
I. Yaygın teknikler.....	41
A. IP değişikliği	41

B.	DNS değişikliği.....	42
C.	URL gizleme.....	42
D.	Proxy kullanımı	42
E.	İçerik aldatması.....	43
F.	Uzak masaüstü kullanımı	44
G.	Kopya içerik kullanımı.....	44
H.	Önbellek kullanımı	44
I.	Online çeviri sistemleri.....	45
J.	Trafik aktarımı.....	45
II.	Değerlendirme	45
§ 5. MUKAYESELİ HUKUKTA ERİŞİMİN ENGELLENMESİ.....		47
I.	ABD	47
II.	Avrupa Birliği	54
III.	Çin.....	61
IV.	Güney Kore	65
V.	Singapur.....	68
VI.	Suudi Arabistan	72
§ 6. TÜRK HUKUKUNDA ERİŞİMİN ENGELLENMESİ.....		75
I.	İnternet ile ilgili yetkili kurumlar.....	75
A.	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	75
B.	Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı.....	76
C.	İnternet Kurulu.....	77
D.	Radyo Televizyon Üst Kurulu	78
II.	5651 sayılı Kanunu öncesi erişim engellemeleri	78
III.	5651 sayılı Kanunun hazırlık süreci.....	79
A.	Bilişim Ağrı Hizmetlerinin Düzenlenmesi ve Bilişim Suçları Hakkında Kanun Tasarısı	79
B.	Bilişim Sistemi Üzerinden Suç Teşkil Eden Zararlı Yayınlarla Mücadele Hakkında Kanun Teklifi.....	80

C. Elektronik Ortamda İşlenen Suçların Önlenmesi ile 2559 ve 2937 sayılı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	81
1. Genel gerekçe	81
2. Adalet Komisyonu raporu	82
3. TBMM müzakereleri.....	84
IV. 5651 sayılı Kanuna göre İnternet erişiminin engellenmesi.....	85
A. Engellemeye kararlarının hukuki niteliği.....	86
B. Engellemeye sebepleri	86
1. İntihara yönlendirme.....	87
2. Çocukların cinsel istismarı	92
3. Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma	98
4. Sağlık için tehlikeli madde temini.....	101
5. Müstehcenlik.....	104
6. Fuhuş	110
7. Kumar oynanması için yer ve imkân sağlama	112
8. Sabit ihtimalli veya müşterek bahis oynatılması.....	114
9. Atatürk aleyhine işlenen suçlar	116
10. Fikri mülkiyet ihlalleri	119
C. Erişim engelleme yöntemi.....	120
1. Yetkili makamlar	120
a. Adli makamlar.....	120
b. TİB	121
2. Engellemeye usulü.....	123
3. Engellemeye kararının kaldırılması	124
4. Engellemenin sona erme halleri.....	125
5. Tazminat.....	125
D. Sorumluluk rejimi	127
1. İçerik sağlayıcılar.....	127
2. Yer sağlayıcılar.....	130

3.	Erişim sağlayıcılar	132
4.	İnternet toplu kullanım sağlayıcıları	134
5.	Ortak hükümler	135
E.	Yayından çıkışma ve cevap hakkı	135
V.	5651 sayılı Kanunun değerlendirilmesi	138
A.	Sınırlama rejimi açısından değerlendirme	138
1.	Kanunla sınırlama	139
2.	Anayasanın sözüne ve ruhuna uygunluk	139
3.	Ölçülülük ilkesi	140
4.	Hakkın özü	143
5.	Demokratik toplum düzeninin gereklilikleri	145
B.	İfade hürriyeti açısından değerlendirme	149
	§ 7. SONUÇ	153